

רוחות מלחמה בושינגטון

written by פרופ' זכי שלום | 11.02.2026

במחצית אוקטובר 1956 המריא מטוס חיל האוויר מישראל לפרז. במטוס היו בין השאר ראש הממשלה ושר הביטחון, דוד בן גוריון, הרמטכ"ל, משה דיין, ומנכ"ל משרד הביטחון שמעון פרס, האלוף מאיר עמית והרל"ש שלו מורל"ה בר און. הם יצאו לסגור, יחד עם מנהיגי צרפת ושר החוץ הבריטי, את הפרטים האחרונים של הפעולה המלחמתית של שלושתן נגד מצרים בראשות נאצר. לקראת המפגש התגבשה אצל בריטניה, צרפת וישראל ההערכה שמטרו של נאצר מהווה איום על היציבות הבינלאומית בכלל והיציבות האזורית בפרט, וכי לא יהיה מנוס מפעולה מלחמתית לחיסול המשטר הנאצרי.

הועידה התקיימה בפרוור ליד פריז בשם סוור, ולפיכך זכתה לתואר: ועידת סוור. בועידה נחתם "פרוטוקול סוור" שבמסגרתו סוכם שישראל תפתח את המלחמה במתקפה לעבר סיני ותתקדם לעבר תעלת סואץ בריטניה וצרפת יציבו אולטימטום "לשני הצדדים" לסגת מקרבת התעלה. מצרים. כצפוי, תתנגד לכך, ותעניק לבריטניה וצרפת את הלגיטימציה לפתוח במלחמה שמטרתה להפיל את משטרו של נאצר ולחזור ולהשתלט על תעלת סואץ. לי נראה כי נסיעתו הבהולה-משהו של ראש הממשלה לושינגטון למפגש עם הנשיא טראמפ היא ועידת סוור נוסח 2026. קשה להאמין כי מטרת הפגישה הזו הסוגיות הנוגעות להמשך המשא ומתן עם איראן. ככל שניתן להתרשם, הולכת ומתגבשת בממשל האמריקני, ובוודאי ² בישראל, ההערכה שמ"התיש הזה" (המשא ומתן בעומאן) כבר לא יצא הרבה חלב.

כל מי שעניו בראשו מבין שמעולם לא היתה התלכדות כל כך מרשימה של "כוכבי השמיים" למען פעולה מלחמתית מקיפה נגד איראן כפי שהיא קיימת כיום. הנשיא טראמפ כבר "טיפס על עצים" גבוהים במיוחד בהקשר ליצירת מחויבות להשיג את יעדיו המוצהרים מול המשטר האיראני: א. חיסול, למעשה, של פרויקט הגרעין האיראני. ב. הגבלת הטווח, והכמות של הטילים הבליסטיים שבידי איראן. ג. הפסקת התמיכה האיראנית במה שמכונה "הפרוקסיס": החיזבאללה, החמאס והח'ותים. ד. פיקוח צמוד של המעצמות, ובראשן ארצות הברית, על מילוי ההתחייבויות. הממשל לא הסתפק בכך וריכז באיזור כוח צבאי רב עוצמה הנותן ביטוי מעשי ומאיים להצהרות הנשיא. קרוב לוודאי שבשלב הזה כבר מבין הנשיא טראמפ שלא יצליח להוריד את האיראנים "על הקרשים". התבטאויות ראשי המשטר האיראני מעידות בעליל כי הם מוכנים אולי לוותורים, אך לא כאלה שיספקו את דרישות הממשל. בשלב הנוכחי "הסכם פשרה" נוכח אובמה ינחית מהלומה קשה על יוקרתו של הנשיא ויוביל קרוב לוודאי לפגיעה קשה בסיכויו לזכות מחדש באמון העם האמריקני לקראת הבחירות הקרובות לקונגרס ("בחירות האמצע") בנובמבר 2026.

יתר על כן, הנשיא טראמפ מכיר כבר היטב את נחישותו של נתניהו לממש את "מפעל חייו" ³ הסרת האיום האיראני מעל מדינת ישראל. גם אם לא יהיה צורך בכך נוכח עמדותיו

ה"אגרסיביות" של הנשיא טראמפ כלפי איראן, יש להניח שהנשיא טראמפ ישמע מפיו של נתניהו אמירה ברורה שישראל תפעל לבדה אם יהיה צורך בכך. בסיכומו של דבר, הנשיא טראמפ הנשיא טראמפ מבין בשלב זה, להערכתנו, שבטווח הזמן הנראה לעין, הוא יימצא, בכל מקרה, באורח ישיר או עקיף, במצב של מלחמה מול איראן.

העת הנוכחית היא "שעת רצון" להסרת האיום האיראני מבחינת ארצות הברית וישראל. בסוף ינואר החליט האיחוד האירופאי להכניס את משמרות המהפכה של איראן לרשימת ארגוני הטרור של האיחוד. במקביל, מדינות האיחוד העמיקו והרחיבו את הסנקציות על איראן. ההפגנות הסוערות נגד המשטר באיראן והטבח הנורא שבוצע נגד העם האיראני על ידי המשטר, פגעו קשות במעמדו של המשטר בזירה הבינלאומית וחיזקו את הלגיטימציה באירופה לפגוע בו. מעבר לכך, כבר עתה ניכרת מודעות בקרב מדינות אירופה כי האיום האיראני עשוי להיות מופנה כלפיהן כבר בעתיד הקרוב. גם במדינת ישראל תמונת המצב השתנתה כאורח משמעותי. מעמדו של ראש הממשלה נתניהו התחזק מאוד בזירה הבינלאומית וגם מבית, בעיקר על רקע מפגשיו התכופים עם הנשיא טראמפ. "הכוורת" הפועלת לצידו, חברי הקבינט, הרמטכ"ל, ראש המוסד וראש השב"כ פועלים כיום בצורה הרבה יותר הדוקה מבעבר ושומרים על חשאי של הכרנו כמוה מאז פרוץ המלחמה. צריך לזכור שלמפגש הפסגה הנוכחי קדמו מפגשים בדרגים נמוכים יותר. בין השאר ביקרו בארצות הברית באחרונה הרמטכ"ל, אייל זמיר, וראש אמ"ן, שלמה בינדר. במקביל ביקרו בארץ אישים בכירים בצבא ארצות הברית, ביניהם האדמירל בראד קופר, מפקד פיקוד המרכז של צבא ארה"ב – CENTCOM הפיקוד שאחראי על המזרח התיכון, והגנרל דן קיין, ראש המטות המשולבים של ארה"ב (ראש המטה הכללי האמריקאי). ברור מעבר לכל ספק שעיקר עיסוקם נגע לדרכים שבהם ניתן להתמודד מול האיום האיראני.

בעוד שלושים שנה, כשיפתחו הארכיונים, נוכל אולי להכיר במפגש הפסגה הקרוב בושינגטון כמפגש הכנה לקראת המערכה ההולכת וקרבה מול איראן.

פורסם במידה, בתאריך 11.02.2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.